

Proszę o przesłanie do 29 kwietnia 2020 samych rozwiązań. Prosiłbym, abyście nie przepisywali zdań tekstu ale starali się odpowiadać własnymi zdaniami. Posługujcie się jednak informacjami z tekstu.

2. Po zapoznaniu się z tekstem źródłowym odpowiedz na pytanie, jakie były skutki zastosowania gazów bojowych.

Sprawozdanie nadzwyczajnej komisji śledczej o użyciu przez wojska niemieckie gazów trujących na froncie wschodnim – 31 V 1915 r.

[...]

O czwartej godzinie nad ranem, kiedy większość żołnierzy spała w swoich okopach, posterunki ochronne zwróciły uwagę na szereg wybuchów, jakie dały się słyszeć od strony pozycji niemieckich, które znajdowały się bardzo blisko od naszych okopów w odległości wahającej się w granicach od 80 do 600 kroków. Nasi żołnierze zauważyli, iż Niemcy coś zapalają przed swymi okopami. Zaraz po wybuchu dał się słyszeć syk i nad okopami nieprzyjacielskimi zaczęły się ukazywać kłęby jasnego dymu, koloru żółto-zielonego.

Mdły, słodko-cierpki gaz tamował oddech w gardle, wywołując u ludzi duszenie się. W ustach zjawiał się cierpki metalowy smak, błony śluzowe dróg oddechowych ulegały zapaleniu, wszystkie wewnętrzne organy, poczynając od dróg oddechowych, kończąc na organach trawienia, męcząco paliły. Ci żołnierze, którzy więcej od innych wciągali do płuc śmiertelnościanego gazu, jak też ci, którzy z przyzwyczajenia kładli się na ziemi, gdzie gaz był gęstszy, [...] wkrótce tracili przytomność i umierali.

Nie mniej śmiertelnościenne działanie wywierały gazy na zwierzęta i przyrodę. Wszystko co żyło, a co trafiło w zasięg działania gazu, natychmiast ginęło: w polu znajdowano martwe zające i kuropatwy, konie padały, a wzdęte ich trupy ulegały rozkładowi. Ziemia pokryła się czerwono-burą powłoką, żyto zwędło i wydawało się jak spalone. Liście na drzewach skręcały się, jak gdyby pod wpływem silnego żaru i usychały. Ptaki siedzące na drzewach padały martwe.

3. Przeczytaj teks

Henri Barbusse

Całe lasy miały przy pokropione nych taboru kto pozrzęstu ludzi z piętnaście jeszcze oca

Na ziemi czterech do skałami. I t wzbijają się chami. [...] wierca skro wszystko i Rzucamy s Grzmiąca,

a) Jak wygląda

b) Przedstaw w

² Henri Barbusse (

³ Verdun – miejsce

3. Przeczytaj tekst źródłowy, odpowiedz na pytanie i wykonaj polecenie.

Henri Barbusse² (czyt. ąri barbis) o walkach pod Verdun³ (czyt. werdę)

Całe lasy zżęte jak zboże, wszystkie schrony [...] rozwalone, nawet te, co miały przykrycie z potrójnej warstwy okrągłaków; wszystkie skrzyżowania pokropione kulami, drogi rozorane, a wzdłuż nich wielkie garby potrzaskanych taborów, rozbitych dział, poskręcanych trupów, spiętrzonych, jakby je kto pozrzucał łopatą na stos. Trafiąco się, że od jednego uderzenia trzydziestu ludzi zostawało na skrzyżowaniu. Czasem niektórych wyrzucało na jakieś piętnaście metrów w górę, a strzepy spodni zostawały na drzewach, które jeszcze ocalały. [...]

Na ziemi co krok odłamki, grube jak ramię i tak szerokie, że trzeba było czterech dobrych chłopów, żeby podnieść taki kawał żelaza. Pola jak usiane skałami. I tak przez całe miesiące. [...] Nagle, przed nami, na całym zboczach wzbijają się z ziemi złowieszcze ognie i tną [...] powietrze straszliwymi wybuchami. [...] Wycie przelatujących odłamków rozdziera uszy, bije w kark, przewierca skronie i wrywa krzyk z piersi. Od zaduchu siarki skręca się w nas wszystko i zbiera na wymioty. Wicher śmierci gna nas, porywa, kołysze. Rzucamy się na oślep przed siebie. Mrużymy załzawione, niewidzące oczy. Grzmiąca, rozpętana przed nami lawina przestania nam świat. [...]

a) Jak wygląda pole bitwy oczami uczestnika walk?

b) Przedstaw w punktach argumenty przeciwko wojnie.

²Henri Barbusse (1873-1939) – pisarz francuski, uczestnik walk podczas I wojny światowej

³Verdun – miejsce jednej z najkrwawszych bitew I wojny światowej (1916 r.)